

**„Klases valoda”
Kondicionāls
Krāsas
Īpašības vārdi ar noteiktām galotnēm**

	1. persona	3. persona	pagātne	nākotne
aizvilt:				
noburt:				
pārvērst:				
atpazīt:				
(uz)aicināt:				
(pa)guldīt:				

Pasniedzējs: Izdalieties pāros – *Rozdělte se do dvojic*Izveidojiet sarunu – *Vytvořte rozhovor*Parunājiet pāros par šo tēmu – *Popovídejte si na toto téma ve dvojicích*Pajautājiet kaimiņam – *Zeptejte se souseda*Izlasiet šo teikumu / rindkopu līdz vārdam „atpakaļ” – *Přečtěte tuto větu / tento odstavec až k slovu „atpakaļ”*Pārtulkojiet to čehiski / latviski – *Přeložte to do češtiny / lotyštiny*Vai jūs visu saprotat? – *Rozumíte všemu?*Ko tas nozīmē? – *Co to znamená?*Kā tas būtu čehiski / latviski? – *Jak by to bylo česky / lotyšsky?*Atkārtojiet... – *Opakujte / Zopakujte si...*Turpiniet lasīt / runāt – *Pokračujte ve čtení / Vyprávějte dál*Mēģiniet atstāstīt galveno domu – *Zkuste převyprávět hlavní myšlenku***Students:**Vai jūs varētu atkārtot pēdējo teikumu / vārdu? – *Mohla byste zopakovat poslední větu / slovo?*Vai jūs to varētu uzrakstīt uz tāfeles? – *Mohla byste to napsat na tabuli?*Es nesaprotu (ak.) ... - *Nerozumím*Kāda ir starpība starp to (ak.) un to? – *Jaký je rozdíl mezi...?*No kā tas ir atkarīgs? – *Na čem to závisí?*Atvainojiet, man vajadzēs atstāt nodarbību pirms laika. – *Promiňte, já budu muset odejít z hodiny předčasně.***Saikļi lietojami ar kondicionālu (Spojky používané s kondicionálem):****vai:** Vai jūs man, lūdzu, varētu pateikt, kur atrodas Rīgas galvenā stacija?**ja:** Ja es dzīvotu Latvijā, man vienmēr vajadzētu runāt latviski.**lai (s kondicionālem i prít. časem):** Man vajag, lai draugi latvieši ar mani runātu tikai latviski.

na rozdíl od češtiny se používá i ve větách jako: A co mám (asi tak) dělat? Jak mám mluvit? Un ko lai es daru? Kā lai es runāju?, většinou s náznakem výčitky nebo nespokojenosti

kaut: Kaut es varētu apceļot visu Eiropu par brīvu!**Vingrinājums – pārtulkojiet teikumus ar saikļiem latviski:**

Mohl byste prosím přijít v sedm hodin?

Kéž by můj bratr uměl dobře mluvit francouzsky! Mohli bychom pak jet do Francie.

A kdy mám asi tak studovat finštinu? Musím pořád mluvit lotyšsky.

Kdybych mluvil španělsky, studoval bych ve Španělsku.

A jak mu mám asi tak říkat? „Ten Lotyš”?

Kéž by nějaký čaroděj proměnil fakultu v kino!

Mohla bys mi říct něco lotyšsky?

Brada Pitta bych poznala i mezi sto lidmi. (simts zde má nesklonný tvar „simt”)

Kdybych někdy přišel na fakultu bez propisek a sešitu, musel bych si je koupit.

Líbilo by se mi, kdyby někdo proměnil George Bushe v ještěrku.

Kdybych ho pozval, určitě by tam stejně s nikým nemluvil.

UZMANĪBU! Determinovaná adjektiva (īpašības vārdi ar noteiktām galotnēm) se používají v ustálených výrazech, názvech, termínech a vždy po ukazovacích a přivlastňovacích zájmenech

Krāsas un noteiktās galotnes – Vingrinājums. Pārtulkojiet latviski:

Černá ruka
Rudá hvězda
Růžové brýle
Zelené světlo
Červená čára
Bílý dům
Modrý vlak
Zelená zóna
Oranžový expres
Žlutá karta
Černý čaj

Krāsas un noteiktās galotnes – saruna veikalā

Pārdevējs: Labdien! Ko jūs vēlaties?

Kliente: Labdien! Reiz es šeit nopirku kādu skaistu mapi, un tagad gribētu to pašu...

Pārdevējs: Vai varbūt šo sarkano?

Kliente: Nē, man liekas, tā bija oranža. Jā, re, šeit.

Pārdevējs: Vai ņemsit?

Kliente: Jā, un katram gadījumam es ņemšu trīs.

Pārdevējs: Jums veicas, tās ir mūsu pēdējās trīs. Tas būs viens lats. Paldies!

Jaunie vārdi

lai – *aby*
kaut – *kěž*
pat – *i, dokonce*
starp (ak., v plurálu s dat.) – *mezi*
tik un tā – *stejně, tak jako tak*
katram gadījumam – *pro všechny případy*
(pa)ņemt (ņemu, ņem, ņem, ņěmu, ņems) – (vzít) brát
kārtējais – *řadový (obyčejný), další (v řadě), jeden z řady*
pēdējais – *poslední*
iepriekšējais – *předchozí*
nākamais, nākošais – *příští*
pagājušais – *minulý*
galvenais – *hlavní*
balta
dzeltena
oranža
rozā (nesklon.): rozā brilles
sarkana
violeta: violeta nokrāsa
zila: Zila zīle
zaļa: Zaļā tēja
brūna
pelēka Pelēks kā pele.
melna Velns ir melns
tumši – *tavě*
gaiši – *světlo*
roka – *ruka*
gaisma – *světlo*
zvaigzne – *hvězda*

Mājasdarbs:

Prāta Vētras dziesma Ja tikai uz mani tu paskatītos (www.youtube.com) Noklikšķiniet uz sarakstā pirmo dziesmu, uzrakstiet tās vārdus un pārtulkojiet čehiski. Varat izmantot piem. www.letonika.lv/dictionary.